

Ювілеї

Василь СОКІЛ

ЮВІЛЕЙНІ СИЛЬВЕТКИ ФОЛЬКЛОРИСТІВ

Йдеться про відомих українських фольклористів, які своєю натхненною працею домоглися вагомих результатів у діяльності національної науки. Валентина Борисенко не тільки znana в Україні етнолог, а й фольклорист, що займалася обрядовою поезією, а своїми записами, дослідженнями зробила помітний внесок у вивчення голодоморної тематики. Тетяна Руда — дослідниця славистичних зацікавлень І. Франка, М. Рильського та багатьох інших учених. Вона актуалізувала фольклористичні контакти між українцями, сербами, болгарами, росіянами. Наукове поле Лесі Мушкетик — славистичні та угрознавчі дослідження. Інший її напрямок пов'язаний з вивченням антропоморфізму народної казки Карпат з погляду оповідної традиції українців та угорців. Різномасштабними виявилися фольклористичні зацікавлення Миколи Дмитренка: історія української фольклористики, теорія та методологія фольклору, думознавство, вивчення окремих персоналій, популяризація української словесності.

Ключові слова: фольклорист, ювілей, історія фольклористики, теорія фольклору, методологія, славістика, болгаристика, угрознавство.

© В. СОКІЛ, 2015

БОРИСЕНКО Валентина Кирилівна (07.07.1945, с. Хижинці Вінницького р-ну Вінницької обл.) — етнограф, культуролог, фольклорист. Доктор історичних наук (1992), професор (1997). Заслужений діяч науки і техніки України. 1963 закінчила Хижинецьку середню школу. 1963—1968 навчалася на історичному факультеті Київського державного ун-ту ім. Т. Шевченка. 1968—1971 — аспірант відділу етнографії ІМФЕ ім. М. Рильського НАНУ. Працювала науковим співробітником, завідувачем рукописних фондів ІМФЕ. 1995—2002 — завідувач кафедри, 2002—2006 — професор кафедри етнології та краєзнавства Київського ун-ту. 2006—2010 — провідний науковий співробітник Національно-дослідного Інституту українознавства. Зараз — провідний науковий співробітник відділу етнології ІМФЕ, завідувач Науковими архівними фондами рукописів та фонозаписів ІМФЕ. Автор понад 200 наукових праць. Основні дослідницькі напрями — етнологія та фольклористика. Центральне місце в доробку Б. посідають родинно-побутові обряди. Важлива монографія «Весільні звичаї та обряди на Україні» (1988), у якій розглянуто їх структуру, типи, символіку. Весільні етапи проілюструвала піснями: сватання («Мезинний день та суботонька», «Рушнички ж мої»), коровайний обряд («Коровайночки-жіночки», «Ой як же я на коровай ішла»), барвінковий («Благослови, Боже, і отець і мати»), дівич-вечір («Ми вілечко вили», «Гільце-деревце соснина») та ін. Б. досліджувала обряди життєвого циклу людини на Холмщині, Підляшші. Увагу привернули рідкісні христинні пісні «На столі каша стала», «Були ми собі в Божому домі», весільний цикл («Покровонько, Покровонько», «Приїхали заручники», «Ходить Гануля по двору»), похоронна пісня («Як уложать грішне тіло») — «Холмщина і Підляшшя» (1997). Предметом розгляду стали весільні пісні подільян: «Вінку мій, вінку», «Ми до клуні воду несемо», «Подай, мати, стільця», а також голосіння дочки за померлими батьками — «Татку мій, мамко моя» («Етнокультурні зв'язки українців та поляків Східного Поділля», 2014). У поле зору дослідниці потрапило рідне село («Культура повсякдення села Хижинці», 2014). Представлено погляд на історію села 1950—1960. Опис весілля супроводжує низка пісень («Є в нашій печі», «До коси, братику, до коси», «Чом ви, дружки, не співаєте», «Покривальниця плаче»). Б. опублікувала науково-популярний

збірник пісень «Берегиня» (1991), до якого увійшли народні твори з українського Полісся — Волинської та Рівненської областей, а також пісні українців-переселенців у Канаді. Б. — учасниця багатьох фольклорно-етнографічних експедицій, у т. ч. в зону відчуження після аварії на Чорнобильській АЕС. Останній темі присвячена монографія «Така житка...» (2011). Досліджено 18 сіл Поліського р-ну Київської обл. — звичаї, обряди, усну народну творчість (замовляння від рожі, вроків, колядки, щедрівки («Петрічок устав», «Щедрий вечор»), родинно-побутові («Ой летіла зозуленька», «Ой чом на тобі, час»), жартівливі («Ой зібрався чоловік»), колискові («Ой люлі, люлі»). Важливий блок праць, пов'язаний з голодоморною тематикою. Записи народних оповідань та переказів про голодомор 1932—1933 опубліковано у книзі «Свіча пам'яті» (2007). Йдеться про колективізацію та її наслідки, рятування людей, масове вимирання (матеріали з Київської, Черкаської, Сумської та ін. областей). На основі джерел, зібраних особисто, створено документальний фільм «Жити заборонено» (2005, сценарист і режисер В. Підлісний). Усна історія про голодомор 1932—1933 продовжує перебувати в колі інтересів дослідниці: вона з'ясовує стан вивчення проблеми, додає власні записи наративів («Голодомор 1932—1933 років в Україні за свідченнями документів та усної історії», 2013). Помітне місце посідає дослідження історії етнології й фольклористики. В такому ключі представлено портрети А. Кримського, В. Петрова, В. Кравченка, П. Одарченка, В. Верховинця, В. Білого та ін. («Нариси з історії української етнології 1920—1930-х років», 2002).

Пр.: Весільні звичаї та обряди на Україні. — К.: Наук. думка, 1988. — 192 с.; Берегиня: Українські народні пісні. — К.: Муз. Україна, 1991. — 95 с.; Холмщина і Підляштя. — К.: Родовід, 1997. — 383 с. (у співавт.); Нариси з історії української етнології 1920—1930-х років. — К., 2002. — 92 с.; Свіча пам'яті: Усна історія про геноцид українців у 1932—1933 роках. — К.: Стилос, 2007. — 288 с.; Така житка...: Культура повсякдення українців Чорнобильського Полісся (за матеріалами етнографічної

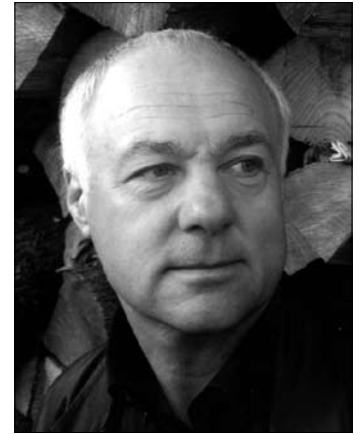
експедиції 1994 р.). — К.: Стилос, 2011. — 224 с.; Етнокультурні зв'язки українців та поляків Східного Поділля (кінець XIX — початок XX століття). Історико-етнологічне дослідження. — К., 2014. — 206 с.; Культура повсякдення села Хижинці (1950—1960-ті рр.). — К.: Дуліби, 2014. — 144 с.

Літ.: Наулко В. І. Борисенко Валентина Кирилівна // Енциклопедія сучасної України. — К., 2004. — С. 297.

ДМИТРЕНКО Микола Костянтинович (19.02.1955, за паспортом 01.01.1956, с. Зятківці Гайсинського р-ну Вінницької обл.) — фольклорист, письменник, журналіст. Доктор філологічних наук (2007), професор (2012). Нагороджений медаллю «Будівничий України» ВУТ «Просвіта» (2005), орденом Нікольського I ступеня Чуваської народної Академії (2013). Закінчив Зятковецьку середню школу на Вінниччині (1973), українське відділення філологічного факультету Київського державного (нині національного) ун-ту ім. Т. Шевченка (1979). Навчався в аспірантурі на відділі фольклористики ІМФЕ ім. М. Рильського, яку завершив 1983. Працював молодшим науковим співробітником (1983—1988), науковим співробітником (1989—1996), з 1996 — старшим науковим співробітником відділу фольклористики ІМФЕ. 1999—2002 — докторант відділу фольклористики ІМФЕ. З 2003 — завідувач відділу фольклористики ІМФЕ. Вагомий доробок Д. в ділянці фольклорного потєбнязнавства: «А.А. Потєбня — исследователь фольклора восточнославянских народов» (1984), «Видатний дослідник і збирач фольклору» [До 150-річчя з дня народження О.О. Потєбні] (1985). Частково ці положення були включені у кандидатську дисертацію. Важливим внеском у фольклористику є збірник «Українські народні пісні в записах Олександра Потєбні» (1988), який упорядкував Д. Туди увійшли народні пісні різних жанрів у записах видатного українського філолога другої половини XIX ст. — веснянки («Ой весна, весна», «Кроковее колесо», «Кого в танку немає»), купальські, петрівчані, жнивні пісні («Та ходила дівчина по межі», «Ой маляя нічка на Купала», «Котилося сонечко — перекотилось»). Найбільше представлено родинно-побутових пісень (про кохання та родинне життя) — 168 одиниць. Серед соціально-побутових пісень є козацькі («Ходить, блудить козак по ді-

брові», «Ой колись була розкіш-воля»), чумацькі («Ой не пугай, пугаченьку», «Ой я зроду чумакою»), рекрутські («Та наступає чорная хмара», «Од Лохвиці до Ромен»). Чимало є балад та жартівливих пісень. Усі ті пісні включено до нової книги «Олександр Потебня як фольклорист» (2012). До неї увійшла й дослідницька частина, в якій висвітлено фольклористичну концепцію вченого, проаналізовано теорію художнього образу, символу, охарактеризовано збирацьку діяльність Д. поглиблено вивчав знаковість усної словесності. Цій проблематиці присвятив монографію «Символіка українського фольклору» (2011). У книзі висвітлено історію дослідження народнопоетичної символіки (Г. Сковорода, М. Костомаров, О. Потебня, сучасні дослідники). Розкрито значення основних смислообразів (символи світотворення, рослин, тварин). Приділено увагу категорії жанру. У збірнику нарисів «Збирачі народних перлин» (1989) розглянуто доробок Г. Танцюри, Н. Присяжнюк, І. Гурина, М. Мишастого та ін. Враховано архівні матеріали з рукописних фондів ІМФЕ, вперше оприлюднено чимало нових фактів біографії та доробку збирачів, розкрито методику записування фольклору різних жанрів. «Весілля в селі Зятківці» Г. Танцюри (1998) — видатна пам'ятка традиційного весільного обряду, яку впорядкував Д. Вона вміщує 800 пісень, опис весільних етапів, майже півтори сотні танцювальних мелодій, народних ігор. Д. упорядкував збірник «Жартівливі та сатиричні пісні» (1988). Цей різновид фольклору в гумористично-розважальній і сатиричній формі відображає побут, національний світогляд народу, його етичні та естетичні уподобання. Об'єктом жартівливих пісень є побутова сфера, головними персонажами яких виступають дівчата й парубки, жінки й чоловіки, бабусі й дідусі, зяті й тещі, куми тощо («Казала мати кури скликати», «Ой на току, на току», «Чи я не хазяйка, чи не господиня», «Біда тому чоловіку», «Ой був собі чоловік»). Представлено жартівливі пісні до різних танців-хороводів, метелиць, гопаків, козачків, коломиїнок, польок, мазурок, краков'яків. Певне місце зайняла соціально-побутова сатира. Домінуючий напрям цілеспрямованих фольклористичних досліджень Д. — історія, теорія, методологія, які вилилися в серію видань. Одна з перших книг «Українська фольклористика:

історія, теорія, практика» (2001), у якій висвітлюються питання історії фольклористики (О. Потебня, В. Петров, О. Стебляк, М. Мицик та ін.), теорії видів і жанрів фольклору (анекдот, байка, балада, билина, весільна пісня, жартівлива пісня, загадка, казка та ін.), проблемам «фольклор і символ», «фольклор і література». Чергова монографія «Українська фольклористика другої половини XIX століття: школи, постаті, проблеми» (2004). З'ясовано формування та розвиток академічних наукових шкіл в українській фольклористиці, теоретичний набуток видатних учених. Міфологічну школу репрезентують М. Костомаров, О. Котляревський, М. Сумцов. З культурно-історичною школою пов'язані П. Куліш, М. Драгоманов, частково І. Франко. О. Потебня більшою мірою пов'язаний з психологічною школою. Розвідки, статті Д. про стан і перспективи розвитку української фольклористики, про народні думи, символи українського фольклору, дослідників усної творчості поміщено у книзі «Українська фольклористика: акценти сьогодення» (2008). Досліджено феномен дум у традиційній культурі, представлено статті із фольклористичного словника (Відділ фольклористики ІМФЕ, Кафедра фольклористики КНУ, «Народна творчість та етнографія» та ін.), подано портрети І. Денисюка, Н. Шумади, Л. Дунаєвської. Розглянуто також символи. Четверта монографія «Українська фольклористика: проблеми методології» (2014) торкається актуальних проблем фольклористики — термінологічних, поняттєвих, категоріальних («фольклор», «специфіка фольклору», «категорія жанру»). Висвітлено низку аспектів, що стосуються зв'язку фольклору з ідеалом, менталітетом, методологічно важливих зразків фольклористичної критики — рецензій, наукового опонування, відгуків наукового керівника, відгуків на автореферати дисертацій. Представлено проекти з історії фольклористики та енциклопедії. У доробку Д. є значна кількість популярних ви-

дань: «Народні повір'я» (1994), «Народний сонник» (2000), «Народні байки» (2003), «Народні прикмети» (2006), «Привітання. Побажання. Тости» (2010) та ін.

Пр.: Українські народні пісні в записах Олександра Потебні. — К.: Муз. Україна, 1988. 312 с.; Жартівливі та сатиричні пісні. К.: Дніпро, 1988. 327 с.; Збирачі народних перлин. К.: Знання, 1989. 48 с.; Українська фольклористика другої половини XIX століття: школи, постаті, проблеми. К.: Сталь, 2004. 383 с.; Олександр Потебня як фольклорист. — К.: Сталь, 2012. 536 с. Українська фольклористика: проблеми методології. К., 2014. 364 с.

Літ.: Малюта І. Добротворець Миколай (Письменнику і вченому М. Дмитренку — 50) // Народознавство. 2005. № 69—70; Сокол В. Дмитренко Микола // Мала енциклопедія українського народознавства. Львів, 2007. С. 726—727; Астаф'єв О. Г. Дмитренко Микола Костювич // Енциклопедія сучасної України. К., 2008. Т. 8. С. 10—11.

МУШКЕТИК Леся Георгіївна (25.09.1955, м. Київ) — український фольклорист, славіст, угрознавець, перекладач. Доктор філологічних наук (2011), старший науковий співробітник (2002). Нагороджена Грамотою Дебрецинського ун-ту (1997), Грамотою Національної спілки письменників «Благовіст» (2013). Закінчила середню школу в Києві (1972). Навчалася на славістичному відділенні філологічного факультету Київського державного (нині національного) ун-ту ім. Т. Шевченка (1972—1977). Працювала в Центральній науковій бібліотеці ім. В. Вернадського (1977—1978). З 1978 перейшла на роботу в ІМФЕ. Навчалася в аспірантурі тієї ж установи (1985—1988), докторантурі (2004—2007). Перебувала на посадах молодшого наукового співробітника (1988—1992), наукового (1992—1995), старшого наукового (1995—2006). З 2007 — провідний науковий співробітник. Один з напрямків дослідницької діяльності М. стосується славістичної проблематики в угорській фольклористиці. У статті «Бела Барток і українська народна

пісня» (1984) розглянуто доробок угорського композитора й фольклориста, котрий певний час жив в Україні (м. Виноградів Закарпатської обл.), відвідав деякі наші міста. Він звертався до українських народних пісень, листувався з Ф. Колессою, вважаючи його одним з найвідоміших слов'янських етнографів; підтримував контакти із Д. Задором, котрий прислав йому свої пісенні записи. В інших розвідках («Збирання та вивчення фольклору слов'янських етнічних груп в Угорській Народній Республіці», 1986; «Слов'янознавча проблематика угорської фольклористики кінця XIX — початку XX ст.», 1987) М. представила чимало персоналій, розкрила їхню фольклористичну діяльність (Я. Криза, Я. Арань, Л. Катона, Б. Барток, Ф. Генці, Я. Янко та ін.). «Слов'янський фольклор на сторінках угорського журналу «Етнографія» (1985) став предметом спеціальної студії. М. резюмувала, що угорські вчені не тільки уважно стежили за розвитком фольклористичної думки слов'ян, а й популяризували кращі зразки фольклору, залучали їх до порівняльних досліджень. Напрацьовані ідеї в статтях знайшли місце в узагальнюючій монографії «Славістична фольклористика в Угорщині» (1992), у якій розглянута наукова діяльність угорських фольклористів у кінці XIX—XX ст. у ділянці збирання й вивчення фольклору слов'янських етнічних груп країни, що історично розвивалася як поліетнічна держава. В еволюції слов'янознавчого напрямку угорської фольклористики виділені основні проблеми наукових досліджень угорських вчених: збирання та систематизація, публікація, вивчення. Увага приділена питанням міжетнічних зв'язків у фольклорі, методам його історико-порівняльного дослідження. Для угорських студентів-україністів М. опублікувала антологію «Український фольклор. Тексти» (1995). Подано зразки різних жанрів з примітками, у яких коментуються українські історичні, географічні реалії, вказуються жанрові особливості творів. Другий напрям досліджень М. — казкознавчий. Предметом вивчення стали «Демонологічні персонажі чарівної казки Закарпаття» (1990). Ідеться про страшні істоти — багатоголові змії, шаркани, відьми, велетні, чарівники тощо. Вони викликають страх, відразу, відчай. В іншій статті порушено «Питання двомовності у репертуарі казкарів» (1997), яке у фольклористиці мало вивчене. Казка має здатність до контамінації різних

мотивів, епізодів. Прикладом запозичення з угорської традиції є образ «високого дерева», мотив «король з очима, що плачуть-сміються», ініціальної формули «був, де не був», «раз був, де не був» та ін. Проникаючи в казковий репертуар інонаціонального фольклору, вони набувають українського колориту. Проблема антропоцентризму в казковій прозі розглянута у монографії «Людина в народній казці Українських Карпат: на матеріалі оповідальної традиції українців та угорців» (2010). З'ясовано фундаментальний світоглядний орієнтир людства, виокремлено кілька антропоцентрів: герой / героїня, персонажі — казкар, слухачі / читачі. Розкрито фольклорну картину світу, її основні константи та бінарні опозиції — доля, хронотоп, життя / смерть, бідний / багатий, молодий / старий, чоловік / жінка та ін. Досліджено сутнісні людські бажання, родинні стосунки, зв'язок людини й довкілля, особливості народної релігійності, міжетнічні зв'язки. Казковим героям присвячено монографію «Персонажі української народної казки» (2014). Об'єктом стали чарівні та побутові казки з їх персонажною системою — добротворців та злотворців. Перших репрезентують безіменні герої, приховані герої, сирітки, «розумниці», різні помічники. Серед антагоністів зустрічаються фантастичні істоти (відьма, баба-яга, чорт, змії, а також цар, пан, корчмар та ін.). Простежено генезу персонажів, їх основні функції, номінацію, атрибути, морально-естетичні якості. З'ясовано художньо-стилістичні, мовні засоби казкових постатей. Здійснено огляд основних збірників українських народних казок, а також праць з цієї тематики. Фольклорні взаємовпливи в народній культурі Закарпаття як самобутнього історико-етнографічного регіону з'ясовано в монографії «Фольклор українсько-угорського порубіжжя» (2013). Висвітлено специфіку краю в межах окремих жанрів — пісенних та прозових, проаналізовано угорські запозичення в уснопоетичній творчості українців, визначено їхні типи і форми, вказано на модифікації. Окремий розділ відведено образам відомих діячів угорської історії — королю Матяшеві Корвіну та Ференцові Ракоці II, Лайошу Кошутові. Простежено також історію фольклористики краю від найдавніших часів до сучасності — збирання, систематизацію, публікацію та дослідження усної словесності. Цю тематику продовжено й поглиблено у

«Славістичних студіях в Угорщині: історія та сучасний стан» (2014). У книзі представлено історичні особливості та сучасні виміри угорської славістики. Простежено її розвиток у різні періоди на різних територіях, особливу увагу приділено сучасному стану. Розглянуто основні осередки, публікації, збірники, а також персоналії славістів. Показано також розгортання українознавчих студій в Угорщині, центри підготовки спеціалістів, питання наукового співробітництва, спрямування та зміст окремих видань.

Пр.: Славістична фольклористика в Угорщині. К.: Наук. думка, 1992. 100 с.; Людина в народній казці Українських Карпат: на матеріалі української та угорської оповідальної традиції. К. ДСГ, 2010. 320 с.; Фольклор українсько-угорського порубіжжя. К.: Укр. письменник, 2013. 496 с.; Славістичні студії в Угорщині: історія та сучасний стан. К.: ІМФЕ, 2014. 400 с.; Персонажі української народної казки. К., 2014. 360 с.

Літ.: Udvari I. Musketik Lesza, ukrán folklorista, fordító // Világirodalmi Lexikon. Budapest, 1996. T. 19. P. 819.

РУДА Тетяна Петрівна (26.07.1945, м. Київ) — фольклорист, літературознавець, культуролог. Доктор філологічних наук (1996), старший науковий співробітник (1983). Закінчила середню школу в м. Києві (1962). 1962—1967 навчалася на філологічному факультеті Київського державного ун-ту ім. Т.Г. Шевченка (спеціальність болгарська та російська мова та література). 1967—1970 — аспірант відділу слов'янської фольклористики ІМФЕ ім. М.Т. Рильського. 1970—1974 — науковий співробітник відділу слов'янської фольклористики ІМФЕ, з 1975 — старший науковий співробітник відділу теорії мистецтва тієї ж установи. Із 2008 — провідний науковий співробітник відділу мистецтва і народної творчості зарубіжних країн, а з 2012 — завідувач відділу кінознавства ІМФЕ. Основні фольклористичні зацікавлення франкознавчого та славістичного спрямування. Багатогранні зв'язки І. Франка з російськими фольклористами О. Пипінім, О. Веселовським, М. Сперанським та ін. висвітлено у статті Р. «Іван Франко і росій-

ська література» (1971). Звернення українського дослідника до російської народної пісні, казки, драми дали йому багатий порівняльний матеріал, висловити свої міркування щодо походження билин, різних культурно-історичних зв'язків. Важлива стаття «Сербо-хорватський фольклор як об'єкт наукових та художніх зацікавлень І. Франка» (1971). Дано високу оцінку рецензії І. Франка на «Сербські народні думи і пісні М. Старицького». Представлено розмірковування вченого про фольклор сербського народу в «Студіях над українськими народними піснями», «Із секретів поетичної творчості». Наголошено на його зацікавленнях епосом як витвором художнього генія, підтверджено присутність в сербській народній пісенності українського коломийкового розміру. Важливий доробок Р. — монографія «Іван Франко — дослідник слов'янського фольклору» (1974), у якій різнобічно висвітлено внесок ученого в слов'янську фольклористику, його активну участь у популяризації українського фольклору серед інших народів, приділено увагу контактам з діячами слов'янської науки і культури, з окремими періодичними виданнями. Розглянуто проблему «Іван Франко і польський фольклор і фольклористика», а також взаємини дослідника з чехами, словаками, болгарами. Чільне місце посів сербо-хорватський фольклор як об'єкт наукових та художніх зацікавлень Франка. Цю проблему розширено у статті «Южнославянский фольклор в научных интересах Ивана Франко» (1978). Ідеться про порівняльні студії дослідника, котрий шукав не формальної подібності сюжетів у різних народів, а фактів із життя людей конкретної країни. У «Студіях над українськими піснями» І. Франко стверджував про південнослов'янське походження деяких українських балад («Іван і Мар'яна», циклів «Батько продає дочку туркові», «Брат продає сестру туркові»). Звернена увага на наукові контакти українського вченого з І. Шишмановим, П. Тодоровим, Ст. Романським, Т. Остоїчем та ін. Щодо останнього, то Р. ще раніше опублікувала «Лист сербського вченого до Івана Франка» (1970), у якому йшлося про питання літератури і фольклору, зокрема рукописних збірок народних пісень, що стали важливим джерелом для літератури. «З історії збирання і вивчення фольклору інослов'янського населення Української РСР» (1978) — чергова студія Р., у якій акцентовано на записах З. Доленги-Ходаковського, В. Залеського,

О. Кольберга, М. Державіна, Д. Христова, Г. Янкова. XX ст. репрезентоване іменами Є. Рихліка, С. Цвіткі. Українські фольклористи другої половини XX ст. також залишили помітний слід у збирацькій діяльності (Г. Сухобрус, Р. Волкова, П. Маркушевський та ін.). Вагома стаття Р. «Фольклор у науковій і художній творчості Максима Рильського» (2011), у якій з'ясовано позицію дослідника з епосознавства, порівняльного вивчення фольклору, виконавства, принципів видання народнопісенних збірників, перспектив розвитку фольклористики та етнографії. Підкреслено, що Рильський звертався до фольклору як перекладач («Сербські епічні пісні»). В його оригінальній творчості простежено вплив українського фольклору. Оглядіві болгарського видання присвячено статтю «Български фолклор»: лабораторія народознавчих досліджень» (2012). Розглянуто історію журналу в динаміці, його проблематику, досліджень болгарських фольклористів, участь у ньому українських учених.

Пр.: Сербо-хорватський фольклор як об'єкт наукових та художніх зацікавлень І. Франка // Слов'янське літературознавство та фольклористика. К. Вип. 7. С. 9—100; Іван Франко і російська література // Нар. творч. та етногр. 1971. № 6. С. 91—95; Іван Франко — дослідник слов'янського фольклору. К.: Наук. думка, 1974. 156 с.; З історії збирання і вивчення фольклору інослов'янського населення Української РСР // Слов'янське літературознавство і фольклористика. 1978. Вип. 13. С. 80—87; Южнославянский фольклор в научных интересах Ивана Франко // Славянские культуры и Балканы. София, 1978. Т. 2. С. 147—154; Фольклор у науковій і художній творчості Максима Рильського // Слов'янський світ. 2011. Вип. 9. С. 7—28; «Български фолклор»: лабораторія народознавчих досліджень // Наукові студії ІМФЕ. 2012. Вип. 1. С. 130—159.

Лит.: Погребенник Ф. П. Видатний дослідник народної творчості слов'ян // Нар. творч. та етногр. 1974. № 6. С. 96—97.

Vasyl Sokil

ANNIVERSARY SKETCHES ABOUT FOLKLORISTS

It is mentioned about outstanding Ukrainian folklorists by whose inspired work were achieved significant results in the area of national science. Valentyna Borisenko is known not only as Ukrainian ethnologist, but also as folklorist, engaged in ritual poetry. Her records and researches have made a significant contribution to the study of the Holodomor subjects. Tatiana Ruda — a scholar dealing with Slavic interests of Ivan Franko, Maksym Rylskyi and many other scientists. It actualized Ukrainian folklore contacts with Serbs, Bulgari-

ans and Russians. The scientific field of Lesia Mushketyk is connected with Slavic and Hungarian researches. Another direction of her studies deals with the study of anthropomorphism in Carpathian folk tales from the perspective of narrative traditions of Ukrainians and Hungarians. Different appeared to be interests of Mykola Dmytrenko: Ukrainian folklore history, theory and methodology of folklore, studies about dumas, researching of well-known personalities, promotion of Ukrainian literature.

Keywords: folklore, anniversary, folklore history, theory of folklore, methodology, Slavic studies, Bulgarian studies, Hungarian researches.

Василь Сокил

ЮБИЛЕЙНЫЕ СИЛУЕТКИ ФОЛЬКЛОРИСТОВ

Речь идет об известных украинских фольклористах, которые своим вдохновенным трудом добились весомых резуль-

татов в области национальной науки. Валентина Борисенко не только известный в Украине этнолог, но и фольклорист, занимавшийся обрядовой поэзией, а своими записями, исследованиями сделала заметный вклад в изучение голодоморной тематики. Татьяна Руда — исследовательница славистических интересов И. Франко, М. Рыльского и многих других ученых. Она актуализировала фольклористические контакты между украинцами, сербами, болгарами, русскими. Научное поле Леси Мушкетик — славистические и венгроведческие исследования. Другое ее направление связано с изучением антропоморфизма народной сказки Карпат с точки зрения повествовательной традиции украинцев и венгров. Разноаспектными оказались фольклористические интересы Николая Дмитренко: история украинской фольклористики, теория и методология фольклора, думоведение, изучение отдельных персоналий, популяризация украинской словесности.

Ключевые слова: фольклорист, юбилей, история фольклористики, теория фольклора, методология, славистика, болгаристика, венгроведение.